

Tallinna Leht

Tallinn, Wene tän. 11a. — Kõnnetraat 428-29.
Toimetaja korteri kõnnetraat 433-55. — Kontor awatub
ärilpäewiti kella 9—17. — Toimetaja kõnnetunnid
kella 11—13.

Kuulutuste hinnad:		Tellijahinnad:	
Kuulutuslüljel	5 int. mm	1 kuu	25 senti
Etiküljel	10 " "	3 kuud	65 " "
Telstis	12 " "	6 " "	120 " "
		12 " "	225 " "

Majanduspoliitiline nädalaleht.

Ilmub igal laupäeval.

Nr. 22. (39)

Laupäeval, 30. mail 1931.

2. aastakäik.

Eesti lipp lehvima

Tallinn—London—Antwerpeni liinil.

Väliskapitali mahutamine laevandusse.

Laewaliinide võrk tiheneb.

Eesti kaubalaewastik on wiimastel aastail jõudsasti kaswanud. Järele on ostetud palju laewa, nii et üldine tonnaaži enam kui kahetkordseks on tõusnud. Laewanduse elustamiseks on suuresti kaasa aidanud ka riiklik odawaprotseendiline laen, 6%, mida antud kuni 50% laewa üldhinnast walitsuse poolt Põhilaenu Panga kaudu. See laen võimaldas suurematele laewariidele, nagu a.-s. Tallinna Laewaliin, Kõrre Laewanduse omanikkude Selts (D. Tiedemann & Co.) ja teistele, kel olid mõned laewad, juure osta

juure hulga uusi laewa.

Osta juures sai walitsus 1. hüpoteegi laewale, mis võimalikuks sai meil mõne aasta eest maksmapandud uue seaduse põhjal, mille järele võimalus laewa finantsregistrisse anda ja neile hüpete teha. Endine weneaegne seadus sead ei võimaldanud, wäljastl on aga pea igalpool laewad finantsregistritesse kantud. Osa ostusummaist tasuti sularahas ja osa jäeti wõlgu wälismaalt, enamasti 2—3-aastase järelemaksu peale. Kui laewade teenistus oli hea, kuni 1930. aastani oli farnane ost foodus. 1930. aastal wähenes laewade teenistus kauba-weohindade langusega kuni 30%. Kuigi Eesti meremeeste palgad madalad, muutus teenimisewõimalus Eesti laewadele wähejaks, sest enamus ostetud laewadest on wananenud, 20—30 aastat wanad. Laewa keskmine iga on 50 aasta ümber. Eesti wanim kaubaaurik „Liro“, mida kawatsetakse kuuldamasti lammutada, on üle 50 aasta. Ka puiduwad Eesti laewariidel esmajärgulised ühendused prahtide saamiseks, millest tulet leppida odawamate ja halwemate prahtidega. Eelmisel talwel pidid koguni paljud laewad seisma külmalst sadamas „seina“ ääres.

Kuna Eesti suurimaks wäljawaes ainekse põllumajanduse saadused, siis hellitati footwi ja tahet panna kaima oma laewaliini moodstale külmetusruumidega wartsitud laewadega Eesti ja pea wäljawaes sadamate wahel. Asja etteotsa astusid ringkonnad, kes koondunud P. K. „Estonia“ ja a.-s. „Tallinna Laewaliin“ ümber. Walitsuse poolst tuldi asjale lahkel käel wastu ja anti suurem summa selleks ajutatud a.-s. „Eesti-Ingliise“ laewaliini põhikapitaliks. — Nii moodustab praeguse seltsi põhikapitali peamiselt

walitsuse poolst sisse makstud summa.

Senini selts omale laewa pole ostnud. Projekte ja kawatstusi on aga mitmesuguseid, — wanade ostuks wõi uue laewa tellimiseks. — Wanasti saaks osta mitu laewa — nende kasutamine lähels kalliks — uus laew maksaks aga mitme wana hinna. —

Kuigi Eesti oma looduslikkude omaduste tõttu — suur osa Eesti piirest moodustab meri — on merepidu maa, lahkel fiiski kahelda kawatsetud liini majanduslikus kasulikkuses. Laewad külmetusruumidega maksawad suuri summe, nende kasutamine on kalliks. Wäljawaedu, laewad

Müüa halle ja valgeid pükse

hästi valmistatud, ka mõõdu järele kilres korras, hinnaga Kr. 27—30.
Narva m. 23. K. Sõugand.

walaadungiks, wõime lootä ainult oma maa saadustest.

Sissewedu Ingliismaalt ei anna ka täit laadungit.

Laew peaks kurseerima osalise laadungiga. Tulemuseks oleks tegevuse puidu-jää. Kas on koostatud põhjalikud kalkulatsioonid liini ekspluateerimise kohta? Kes katab liini kasutamistest tekkivad puudujäägid? Kas walitsus? See oleks liia maksukoormale.

Meie wäljawaedu Ingliismaale pole nimetamiswäärne. Selle paranemist on raske lootä, sest Ingliise maailmariigi kolooniad, kelle produktiiviswõime igaingustes ainetes wäga suur, tunnewad

Tants Wene ümber.

Jegi Ameerika alistub.

Saksa lehtede teatel külastawad Ameerika ja Itaalia suurtöösturid lähemal ajal Wene-maad. New-Yorgis asuwa Wene-Ameerika kaubanduskomisjoni algatusel sõidab 50 ameerika suurtöösturit Wene-maale. Ameerikalased tahawad tutvuda Nõukogude Riidu tähtsamate tööstusettewõtetega. Itaalia töös-

Palgad alla!

Seltingi linnawolikogu otsustas alandada linnatööliliste palgastid keskmielt 20 prots. mörä, kusjuures ühtikud alandamised ulatawad kuni 42,9 protsendini. Linnameetnikkude palgad jäeti puutumata, kuid linnawalitsusele tehti ülesandeks esineda ettepanetega nende rewideerimiseks ühtlustamise otstarbel.

Meeleawaldus Wene kauba wastu.

Londonist saadud teadete järele on Manchesteris tekkinnud rahutusi, kuna rahwahulk tahtis maha kiskuda ühe kioskki, kus müüdi Nõukogude Wene mainust. Pöörati politseiwõimude poole palwega, tulewikus takistada Wene kaupade sissewedu.

Nõmme supelasutus

Valdeki tänaval 20, telefon 1-21.

Supelasutuse avamine 1. juunil.

Muda-, söehappe-, männiekstrakti-, soolavannid. Massaash. Ravitsemine arstlikul järelewalvel.

eni täiesti eesõigustatuina oma saadustega Ingliise emamaa turgude wartsutamiseks. Ka wõtab, kaswawa tööpuiduse tõttu, ifka enam ja enam hoogu Ingliismaal liikumine sissewõetollide maksmapandmiseks. Tollide maksmapanek oleks aga meie wäljawaes surmaks.

Eepärast peatfid asjaomased ringkonnad, kui nad laewaliini käimapanemistest loobuda ei raatfi, wälismaiseid asjast hõlmatud ringkondi kaasa tõmbama, mis wõimaldaks wähemalt kahjude jaotamist mitme maa wahel.

*
A.-s. „Eesti-Ingliise Laewaliin“ pidas P. K. „Estonia“ ruumes reede õhtul kolm koosolekut, juhatusel, nõukogu ja peatoosoleku. Kuna turundel walitfih kindluste sejutord, on aafutud arastatwal sejutokah, sest suur osa meie põllumajandusjaadustest weetakse Sakamaale. Ingliismaa ostab wäga wähe. Eeltoid liini ellutufumiseks on aga tehtud wähetpidamata. Seltsi nõukogu liikmed dir. H. Uritam ja inf. E. Wafit wiititwad praegu wäljastl, kus neil teokfi ka Belgia merekaubanduse ringkondadega läbirääkimised a.-s. „Eesti-Ingliise laewaliini“ osatõutis. Belglaste ligittõmbamistega oleks wõimalalus käima panna laewaliini: Tallinn—London—Antwerpen.

Käimud aasta aruanne näitab 8700 fr. ülejätki. Juhatusel waliti: esimees dir. H. Uritam ja liigeteks dir. Ed. Wafit ja dir. Uritam. Nõukoguse waliti: riigi kapitali esindajana Ph. Kallio — esimees ja liikmed Sihwer, Int, O. Treilmann, Ullmann, inf. E. Wafit jne. Revisjonikomisjoni: brad Loots, Hüis ja abio. Kütt.

Mismaksab Saksamaale töötute üllalpidamine.

Saksa konjunktuur-instituudi nädala aruanne 15. aprillist fijaslab huwitawa tabeli Saksa riigis töötute armee ja selle toetamiseks wäljaantawate summade kaswamisest.

Aasta.	Töötute arw miljonites.	Riigi toetus töötutele miljon. riigimark.
1924	0,9	450
1925	0,7	440
1926	2,0	1.740
1927	1,3	1.620
1928	1,4	1.625
1929	1,9	1.840
1930	3,1	2.700

Neist arwudest näeme selgesti, kui wõrd raske koorem sellega Saksa rahwamajandusel kanda on. See muutub järjest raskemaks.

Haag arutab tolliuniooni.

Amsterdamist teatatakse: Saagi alalise rahwuswahelise kohtu president on määratud Saksa-Austria tolliuniooni awaliku arutamise juurli kuu esimesele poolele. Silmaspidades asja kiiret ije loomu, awalda kohus oma sejutokha weel enne augusti kuu lõppu.

Prantsumaa ei kõigu.

Wene maksu oma wõlad! Moskwaist saadud teadete järgi on Sitwinowi ja Briand'i waheliste läbirääkimiste tulemused osatunnud wähesteks, sest Briand on teatanud, et Wene-maal ei ole seni lootust krediidile, kuni wanade wõlgade asi korraldamata.

Saksa pettumus Wene äris.

Saksa-Wene äritehingute terstamisest on efile kerkinud ootamatuid rasksfi. Wene-lased on järele teatanud, et Saksa firmade hinnad neile liig kõrgetena tunduwad ja sellepärast kohasem on tellimisi teistele riikidele anda.

Wenelaste surwe on tekitanud pettumuse metalltööstuses. Mitmel pool footwitakse loobuda tehinguit wene-lastega.

Wenelased wälja.

London, 29. mail. Manchesteri terawilja börsil oli naljakas wahetuhtumine. Kui W. Wene kaubandusl. esindaja tahtis Wene terawilja proowe wälja panna, oli mitmel poolt kuulda protestihüüdeid, millepärast wenelased olid sunnitud rutulifelt oma kaubaga kaduma Börsi juhatus seletas, et ta mingit wastutust oma peale ei wõta, kui nitfugufed juhtumised weel jorduwad.

Restoran „Küba“

Narja tän. 48.

Rikkalik valik parimatest kodumaa- ja wälismaa veinidest, likööridest jne.

à la carte igal ajal.

Võistlusela I-kl. kōōk h-ra Paalbergi juhatusel.

Õhtukabaree algus kell 9.30.

Kabinetid.

Koalitsioon ja käitisvanemad.

„Dall'una Lettera" nr. 22 (594), 30. V. 1861. Vol. 3.

Pandagu piir!

Praeguse valitsuse hällipäeval
 tungis iga majandusmehe hinge loo-
 tuse kiirekene. Esmakordselt asus
 majandusministri toolile tegelik ma-
 jandusiniimene, kes aastate kestes
 puutunud kokku kõigi meie majand-
 dust koormavate nähetega. Nüüdse
 majandusministri eelkäija oli lõõnud
 niivõrd sügavad haavad tema juhti-
 misele kuuluvasse alasse, et uue in-
 imese ilmumine võis ainult rõõmu te-
 kitada — eelmisest pahemat ei osa-
 nud keegi ennustada.

Seda suurem on praegu kibedus ja pettumus. Majandusringkonnad seisavad poliitilistest kombinatsioonidest sündinud vördja ees — käitiswanemate seadus, määratud vastutasuks sotsialistidele selle eest, et nad ustavalt ja virgalt aitavad liigutada põllutöökoja küsimust, mis põllumeeste kujutlusis juba aastaid pesitsenud.

Meil on põhjust peatuda vaid käitisevanemate seaduseelnõu juurues, mille sisust oma lehe kolmandal küljel lühikese kokkuvõtte toome. Ka sellest kokkuvõttest selgub seaduseelnõu poliitiline siht. Meil on teatavalt poolt püütud töölistkonna keskel tekitada vaenu ja umbusaldust tööandja vastu. Kahjuks on see ka mõnel pool korda läinud. Sellest

hoolmata, et meie ettevõtjad tldi-
selt kohtlevad oma palgalisi suu-
rima inimlikkuse ja lugupidamise-
ga, millele võrdset välismail raske
leida, sisendatakse töölistesse vee-
net, et tööandja on „kapitalistlik
vereimeja”, kelle sihiks vases töö-
lise „kurnamine”. Sealjuures unu-
satakse ära, kuivõrd suuri kohustusi
meie praegused sotsiaalseadused
tööandja õlgadele panevad.

Käitisvanemate seadus on üks uus lüli töölise ja tööandja hingeliseks eemaldamiseks üksteisest. Kõnelemata sellest, et seadus tehnilisest küljest vaadatuna on halb töölg, tekitab ka selle sisuline tõlgitsemine raskusi. Seaduseelnõu suurendab kardetaval määral käitisvanemate õigusi. Suurimaks puuduseks on siiski tööstusõpilaste kaasakiskumine valimistesse. Võimalik, et selline tööliissportlase vormi kandev noormees kerkib käitisvanema kohale. Olles vastavas õhkkonnas läbibimbunud vaenulikkust suhtumisest tööandjasse, kujuneb selline „vanem” objektiivse rahustaja asemel ägedaks kihutajaks. Ent samal ajal osutub ettevõtjal käesoleva seaduse järele absoluutselt võimatuks vabaneda käitisvanemast, kuigi tema tegevus oleks

ettevõttele kahjulik. Seega naudib käitisvanem mingeid puutumatus-
õiguseid, omamata sealjuures vä-
hemaidki kohustusi ettevõtte vastu.
Kas on sellises olukorras võimalik,
et suurte kontrollimisõigustega käi-
tisvanem hoiab ainult oma teada pe-
remehe ärisaladusi? Vaevalt võib
seda uskuda meie töövõtjate üldise
lõdva kohusetunde ja värsquete
vanemate kõlblise tasapinna juu-
res. Meil on hulk vanu, vilunud ja
ausaid töölisi, kes oleksid sobivad
usaldusametitesse, kuid noored töö-
lised peavad neid — liiga ustavaks
peremehele! Käitisiõukogu istun-
gid muutuvad salapäraseks ja kin-

nisteks koosolekuteks, kuhu ettevõtjal endal sissepääsu ei ole. Kas selline vahakord on ettevõttele kasulik? Kõigepealt mitte! Mitte salajane sosistamine, vaid aus otsekohe- sus ja usaldus on ettevõtte edu ja olemasolu aluseks, milleks peavad nii töölised kui ka tööandjad ühiselt tegutsema. Peaks aga seaduseelnõu senisel kujul läbiminema, on suur osa ettevõtteid sunnitud sulge- ma ukсед.

Seega tahetakse meie tööstust tuua ohvriks poliitilistele kombinatsioonidele. Kerge käega surmatakse majanduselu tähtis tegur, et saavutada kitsaid erakondlikke sihte. Õnneks ärkas seni kaasa teinud rahvaerakond unest ja esines esimesena koalitsioonirühmadest seaduse vastu. Aeg oleks ka tööstuse kitsendamisele piir panna!

Observer.

Hooletus hävitab vara.

Tuli neelas miljoneid.

„Tuletõrje Teated“ nr. 5 toomas ar-
mustiku teateid 1930. aasta tuletahjude
 kohta. Niigi statistika leifiküroo andme-
tel on möödunud aastal olnud 1313 tu-
 letahju. 1929. a. oli 1178 tuletah-
 ju, 1928. a. 780 tulef., 1927. a. 899 tu-
 let., 1926. a. 955 tuletahju. Rahjufum-
 ma oli 1930. aastal 4.461.532
 krooni, 1929. aastal 3.261.903 kr.
 Tuletahjude arvu ja tahjufuuruje poo-
 lelt on 1930. aasta rekord-aasta.

Tulekahjustid juhtus 1930. a. maal 992, linnades 321; kahju jaadi maal 2.655.284 fr., linnades ja alemites 1.806.248 fr. 1929. a. oli maal 930 tulekahju ja kahju jaadi 2.194.910 fr., linnades ja alemitides 248 tulekahju ja kahju 1.066.993 krooni.

Möödunud aastal tõusis tule läbi saadud kahjusumma linnades peaaesjalult Rotermani viisajada põlemise läbi, mis tegi kahju üks miljon krooni.

Maafondadeft selfis tulekahjude hulga poolest esimesel kohal Põhjerimaa 209 tulekahju (1929. a. 196 tulekahju, toome- fulgudes 1929. a. armud mõrdlujeks), Jellejärele Tartumaa 126 tulef. (118 t.), Võrumaa 113 tulef. (101), Pärnumaa 91 tulef. (97), Võrumaa 86 tulef. (94), Viljandimaa 81 tulef. (61), Sarjuma 77 tulef. (83), Läänemaa 77 tulef. (56), Sarnamaa 49 tulef. (49), Valgamaa 45 tulef. (50), Saaremaa 38 tulef. (25).

Kahjujuuruse poolest seisab efmisel kol-	
hal Pärnumaa	400.918 fr. (201.307
fr.), Harjumaa	347.096 fr. (211.986
fr.), Tartumaa	328.102 fr. (423.099
fr.), Vetterimaa	278.201 fr. (175.960
fr.), Viljandimaa	270.391 fr. (189.357
fr.), Pirumaa	265.806 fr. (138.783 fr.),
Wõrumaa	235.890 fr. (227.622 fr.),
Räänemaa	178.344 fr. (164.415 fr.),
Saaremaa	148.643 fr. (332.972 fr.),
Guurimaa	132.661 fr. (39.741 fr.),
Walgamaa	69.232 fr. (94.668 fr.).

Linnades ja alevites oli kõige rohkem
 tulekahjusid Harjumaa linnades Tallin-
 naga eesotsas 144 tulekahju, 1.140.120
 fr. kahju (123 tulef. 550.794 fr.), Tartu
 48 tulef. 216.857 fr. (34 tulef. 106.078
 fr.), Viljandi 29 tulef. 176.464 fr. (9
 tulef. 24.669 fr.), Pärnu 28 tulef.

122.459 fr. (18 tulef. 44.909 fr.). Wiru-
maa linnades ja alewites 38 tulef.
85.218 fr. (35 tulef. 294.466 fr.), Wõ-
rumaa 9 tulef. 34.812 fr. (3 tulef. 8930
fr.), Põhjerimaa 7 tulef. 17.630 fr. (3
tulef. 13.685 fr.), Jämsamaa 7 tulef.
5426 fr. (5 tulef. 16.626 fr.), Saaremaa
6 tulef. 7260 fr. (4 tulef. 430 fr.), Wal-
gamaa 4 tulef. 2 fr. (13 tulef. 6406 fr.),
Väänemaa linnas Gaapsalus ja Vään-
maa alewites ei ole 1930. a. jamuti ka
1929. a. tule läbi kaitu laadud.

Tulekahju põhjustest seisab esimesel kohal hooletus. Tulega hooletult ümberkäimise läbi juhtus 356 (381) tulekahju m a a l, mis tegid kahju 706.252 fr. (655.636 fr.), linnades ja alemites 168 (116) tulekahju ja kahju saadi 385.358 fr. (353.083 fr.). Rõõku said alguse hooletuse läbi 524 tulekahju (497) ja saadi kahju 1.091.610 fr. (1.008.669 fr.).

Rorratute tuleajemete läbi
juhtus 173 (215) tulekahju ja kahju saa-
di 489.094 fr. (567.787 fr.), neist oli
maal 159 (176) tulekahju, mis tegid ka-
hu 483.326 fr. (400.345 fr.), linnades
14 tulef. 5768 fr. kahjuga (39 tulef.
167.442 fr. kahjuga).

Sõademe teistat hmapõlemi-
se läbi algas 95 (76) tulekahju maal ja
41 (43) linnades ning alevites kofku 136
(109) tulekahju, mis tekitasid kahju
417.915 fr. (265.577 fr.).

Elise läbi juhtus maal 46 (19) ja
linnades 1 (0) tulekahju, kahju saadi
97.633 fr. (31.655 fr.).

Siit t m i s e f i s a i d a l g u s e m a a l 179
(140), l i n n a d e s j a a l e r w i t e s 29 (17) t u l e -
f a h j u , k o f f u 208 (157) t u l e f a h j u , m i s t e -
f i t a f i d f a h j u k o f f u 621.348 f r . (757.965
f r .) .

Urwatam filitamine oli põh-
juieks maal 59 (57), linnades ja alewi-
tes 11 (2) tuletahju juures, tahju saadi
153.331 fr. (159.297 fr.).

Tulekahju algamise päh-
jus ja ite admatu's maal 98 (81),
linnades ja alevites 57 (41) tulekahju
juures. Rahju faadi nende tulekahjude
läbi 1.590.606 kr. (470.953 kr.). Siin
hulgas on ka Rotermanni tulekahju.

Ameerika Ühendriikides 602 raadiosaatejaama.

Saatejaamad kuulajatele maffe ei saa, neid peavad ülemal raadiotarbid valmistama tehased, makstes teatud profundi tehase toodangu müügilist saatejaamade üllespidamiseks. Suuri tulufid saamad saatejaamad ka raadioreklaamist, mis

langenud lääne kapitalism mõlusaal-
 jaas on! Sa tarnaste ärilõõmõtetega
 künde peats olema ihaldatav? Sa tarnase
 künde ettepanekute pärast peats Euroopa
 lahinguid lõõma? Ei, just vastupidi,
 rahmuskvaheline taistertind, taistumurst
 mõõpsa fuunas peats olema niõõsti ma-
 jandusliit kui ta poliitiline paratamatust."

teal eriti hästi korraldatud. Siinad korraldamad refleksina väärtuslike kontserte ja loenguid.

Wimalast ajal on aga Ameerika ühendriikide üldise majandusliku kriisi tagajärjel langenud tugemasti ka raadiosaatejaamade tulud ja seda eriti fuurel määral raadiotarbete läbimüügi protjendi vähenemisest. 1928. aastal oli raadiotarbete läbimüük ühendriikies 835 miljoni dollarit, 1930. aastal ainult 550 miljoni dollarit. Langus üle 50 prot-

Meie leht on lugeja sõber.

„Ärge tehke Venega äri!“

Austrias kutsutakse illes lõpetama ärilisi suhteid Nõukogudega.

Hiljuti ilmus „N. W. Z.“ meergudel
 Kirjutis dr. Wengraf'i juurest, mis elavalt
 lajastab Austria teadlikkude majandus-
 poliitiliste ringkondade juhet tänapäeva
 Venemaa-sse. Kirjutis on sedamõrt hoo-
 guis, ülevaatlis ja teatavates asjades, et
 avaldame sellest üritusest täpselt.

"Digusepoolest on see täielik vastolu
seada masinamiis, "kapitalistlikku" ja so-
tsialistlikku majandusorda. Kui härrad
marfistid majandusüsteemid, mida nad
tahavad hävitada ja uue paremaga asen-
dada, "kapitalistlikuks" nimetavad, pole
see ees kodanlastele veel põhjusteks seda ter-
minoloogiat tarvitada. Kuivõrd male
see on, selguis lühikalt vastuseadest: olen
näiteks meenunud sotsialistide masina-
— kas olen ma seepärast kapitalist? Rah-
jaks mitte. Mafsem tõrd, mis meid so-
tsialismi eest kaitseb, on in d i w i d u a .
I i s t I i e, mitte kapitalistlik.

Ennem tahaksin enese hoolde jätetuna
nälgida, kui kunagi marksiismifajarmus
nummereeritud, täisöödetud ori olla.
Marksim, mis ise muud pole kui suurka-
pitalistlikult organiseeritud parteimasin,
võib meid muidugi oma hästitalutud sul-
geseega kapitali palgaorjadena sõimata.
Kui aga on iseseisva inimese tead-
mus, see naerab nende narride üle, kel
tõdanus, niirüüsus ja vilistlikkus sama-
dasi on, kuna nad ise äärmisrinnalikele ja
võllimatusega kõige võitluskat väikefo-
danult ületavad."

Autor müidugi ei salga, et inimivõim-
sustisult korraldatud maailmas kapitalil
on juur mõim. Ei salga tõusivalt kibi
olemasole, selle armates talent, iseloom,
teadus ja kunst, sõprus ja armastus on
asetatavad esemeks.

Kuid ometi individualistlik tekkond on
võlle see, milles hülata iseteadmusele, mit-
temüüdamusele on kõik teed lahti, on see
tekkond, milles just rahainimeste hulga
on mõjunud trotsilise loomuseid, palju
„antikapitalistilistumaid“, kui need leidub
marxismi parteimüüri taga, „kus rippu-
matut mõlemist, iga parteilüürianna was-
tu tõrkumist — ahwardas klassipõlgu-
kristus.

Das kodanilidud poliitilised tegelased ja
majandajad kinnagi on ennaft nii õubiseli
leandanud, kui nood maeftijilidult mada-
hi. 4. „Tallinna Teataja“ nr. 22 (35), 30.

nenud teadlased ja tehnikud, kes enamise
tribunaali ees nii alandlikke süüdistus-
kõnesid oma eneste tegude ja põhimõtete
vastu olid kohustatud pidama ja Stalini
timurate poolt viiletsalt armu kerjajid?"

Ma juurimale tööstusjuhile peaks ole-
ma teelatud ignoreerida riikliku jallita-
mistunat, mille kaitse all ta ise elab

Salajastele ja amalikfudele Nõukogu-
desõpradele meie keskel on muidugi ter-
tulnud, et Nustriig majmaid ja teisi töös-
tute jaadusi Wenemaal eksporteerib, ja
nad mõinad ilgei riikliffe ja kogutand-
liffe garanitt-kredittie nõuda — tööpuu-
duse fõrmalhamile ettefõndes.

Sõa laugeltnägewam mõtleja peab aga
jarnast tööstusearendust hülata mõistma.

Benemaale taupa wälja
mita, tähendab Euroopasse
hulatuft tulla.

Kas peakhine oma matusdest täitma kasatist, millest kommunistid oma sõnes-
tusepropaganda kinni mähkats? Ja jeda
ainult sellepärast, et majanduslik kriis
meid nii tõenäoliselt teeb, paneb hinnus-
tama kaju, mis aga lõpeks polegi kaju,
mis tühine näomatu, kuna meie teda
lõpuks iftagi oma enese taskust, oma
enese matusdest peame mähkma!"

„Politiikalist, majanduslikke ja kultuurilisi suhteid võib pidada ühe maailma osaga, kus majandus inimliku läbiviimise juhtimõtte, nagu kunagi kombelises maailmas. See on aga mõimata maaga, mille valitsus ei ole riiklike, ühiskondlike, ajulisi, õiguslike ja moraalseid eeldusi, millele on rajatud Euroopa rahvaste pere. Kultuuriliselt madalamal seisemate rahvastega on euroopaline majandus- ja mainumaratade vahetus mõeldavam, kuna tuginevad kultuuril madalamat suudab tõsta.“

Kuid maaga, kes euroopaliseft kultuur-
riit on „üle saanud“ ja seda teadlikult ei
tunnista, ei saa üheski endast luupihidam
rahvus fidemeid luua. Pektus ja
male on Genini moraaliõpe-
tuse järele täiesti lubata-
mad, kui nad soodustavad mõitlust pro-
letariaadi eest. Endamõistetamalt on
sils lubatamad ka mõlgaõpe mittemaõsime
— kui sils mene proletariaat mõlaml ja

TALLINNA HORIZONIDILT

Vanemad vaatama!

• Noored pühitsevad aasta-päeva.

Täna laupäeval, kell 8 õhtul koguneb Tallinna skautide maleva reaalfooli wäljale, et pühitseda lewade püha ja m. w. 14. aasta-päewa.

Kell pool 7 õhtul kõneleb noortele hra wäliminister Jaan Tõnisson, mille järele malewa liigub läbi Harju, Wiru tänawate Narwa mnt. laudu Kadrioru, kus terwitatakse hra riigivanemat.

Sealt suundub malewa tagasi reaalfooli wäljale, kus peetakse malewa suut loodus, loodusele tuleb skautide peastaabi ülem hra minister J. Hünerion, peawanam M. Kann. Skautid moodustades seal skautide ringi — loetakse ette peawannema lewade-pühapäev ühendusega, samuti antakse kätte tunnistused juhtide looli lõpetajatele. Pärast seda „lõpke“ õhtu — laulu ja laagri etteastetega.

Kalutakse teatada, et wanemale ega külalistele erikutsu ei saadeta. Oiamõit loogil waba.

Skautidel ja hundi poegadel ilmuda täpselt kell 8 õhtul reaalfooli wäljale.

Maksuta tsement- ja betoon tööde kursused Tallinnas.

Junni kuu algul korraldatakse Tallinnas näituselaulu Cetofofemendi pakkijoni juures praktilise tsementitööde kursused, kus eeskätt õpitakse tundma Nõrga tsementi tsementitööde valmistamist ja nende ehituse püstitamist. Tegelikult elu kogemuste järele, mis on saadud loodamaal kui ka teistes põhjamaaades, Soomes, Rootsis jne., on nimelt selgunud, et Nõrga tsementitööde juhtimine on kõige praktilisem ja kõige odavam. Muuseas tehakse ka eesküsimist tarjalaut 20—25 juunini f. a. arapetawale Tallinna näitusele Nõrga tsementi järele.

Kursus on maksuta. Sellest wõivad osavõtta kõik põllumehed maal, kes kawatsevad ehitusi püstitada, ehk lenda aiti hupitab. Kursusel on õpetajaks tsementi eriteadlane ins. Grauen.

Kursusest osavõtta soowijatel tuleb illes- anda Tallinna Eesti Põllumeeste Seltsi büroos, Tallinn, Eilepruuli 1.

Hetkeks Hiinasse.

Tallinn sisaldab ootamatult palju peidetud aardeid, mis — nagu väärtuslikud esemed alati — on enamasti kõrval linna suurimast kärast.

Kuna teiste maade kapitalidel on oma hiina, jaapani ja neegrite linnaosad, puudub meil isegi ghetode eriline piirkond. Ent siiski võime hetkeks siirduda idamaiste atmosfääri, võime vaadelda Hiina õrnu käsitöid ja kujutleda elu õitsevate kirsipuude all. Selleks tarvis vaid hetkeks astuda Vene tän. 11a asuvasse Hiina asjade kauplusesse.

Juba üksel kiindub pilk kaunitesse lehvikutesse, attribut, mis viimastel sasonidel kerkis päevakorrale. Seintel silma-me Hiina naiste õrnade sõrmekeste — võib olla näpitsesid igavust kannatavad geishad neid! — loodud gobelääne-siid, värvidelt enamasti must ja punane. Arvestades oma rahaliste ressurssidega, julgusime alles peale pikemat kõhklemist küsida hinda ning hämmastusime: vaevalt üle 10 kr.!

Eemal kõitsid silma rasked metallasjad, tuntud Hiina ebajumalate kujutised, mis esinevad kõigis Kauge-Ida motiivides ning veidi eemal naeratas häbematu lihav Buddha, mille võime osta puruodavalt. Naiste südameid köidavad crêpe de chine — nimigi on pärit Hiinast! — laudlinad. Vähemalt ehtne Hiina krepp! Isegi kimoonid peene näputööga leiamis selles oopiumi ja siidussid kodumaa esinduses. Hiinlane on teatavasti odavam tööjõud maailmas, pealegi hoolas ja äärmiselt siike. Millise pedantse täpsusega inimene võib aega raisata väikese asjakese valmistamiseks, seda tõendavad tillukesed talismanid, mida äri sisaldab külluses. Hinda kütildes võib ehmatada — paar krooni, isegi kroon ja seal juures kulutat inimene ometi mitu tundi oma energiat väikeste asjade valmistamiseks. Selline energia raiskamine on tõepärast võimalik vaid maal, kus elavad sajad miljonid, kus inimesi küllalt selleks, et üksikuid kodu-dades surnuks noddida!

Kahlemata on tolle Hiina miljöö külastamine oma eriliseusega kütkestav. Täieliku meeleolu saavutamiseks oleks tarvis vaid oopiumipiipe ja dānvaneid...

Söögimajad liiakasu-võtjatena.

Praegusel ajal on meil igajuguseid toidunaineid üliülluses. Siin on nii mõrd odavam, et põllumees mõne saaduse, näiteks liha eest, isegi loomakasvatamisse kasu enam kätte ei saa. Kuid selle peale vaatamata on meile lihtsamates söögimajades (ilma veini- ja õlle-müügi loata) jõokide hinnad niimõrd jõulised, et harilikul furelikul oma palgaga ainult üks kord päevas võimalus on süüa. Näiteks siin mõned jõokide hinnad: seapraad 40—45 senti, lambapraad 40 f., vasikapraad 35 f., loomarind mäerõifaga 35—40 f., subid 15 f., magusjõgid: karpott 20—25 f. jne. Isegi rabarberi kisel maksab 20 senti väikene taldrikutis. Klaas teed 5 f., keedetud munad 13—15 f. paar jne. Nii et kolme-roaline lõuna tuleb 75—90 f. Ja kõigi nende kõrgete hindade peale vaatamata jätab jõokide headus ja puhtus sageasti palju soovida. Mõnes söögimajas saadakse isegi sellega hakkama, et antakse veel niimõrd väikest portsjonit, nagu oleksime meie kufagil Nõuf-Wenes, kus nälg walitsemas. Hiljuti oli juhus M. tänawal asumas söögimajas näha, kuidas jõokile toodi vasikapraad, milles oli viis kartulit ja kolm pisikest tükki — liha. Kui jõoja hiljem selle peale jõogimaja omanikku tähelepanu juhtis, siis vastas müümine, et liha olla küll odav, kuid teised ained olla kallid.

Arusaamatult jääb, kui sealhka on 50—75 f. kilo, loomaliha 40—70, wafitaliha 30—60 f. kilo, kartulid 50—60 senti mõdt. Kanamunad 7—8 f. paar jne., misjuga teised ained peafid kallid olema?

Suwitusega ei oleks siin ka ära märkida restoranide lõunade hindu: supp 20—25 f., karbonaad 45—50 f., wiini woršid 40 f., lambapraad 40 f., magusjõök 25—30 f. Nii et restoranis tuleks kolme-roaline lõuna 85—100 senti. Kui teenimine 10% juure arvata, siis kokku 95—110 senti.

Kuid arvestes mõttes toitumise maitsust, portsjonite suurust, korraldust teemist jne., tuleb restoranis lõunatamine odavam kui — söögimajas. Pealegi maksavad restoraatorid kofkadele 250—350 krooni kuus palka, lõbustus- ja linnamaks, mis suurematel restoranidel kauselt üle miljoni senti aastas (tulu-maksud veel eraldi), kallid üürid ja teised wäljaminekud. Kuid baaris on hinnad veel halfugi odavamad.

Wõrreldes söögimajade toitude hindu restoranide omadega, tuleb esimestes lõdmine palju odavam. Seda enam, et restoran on koht, kuhu minnakse waid lõbustema.

Jääks waid soowida, et söögimajade-pidajad tuleksid jõokide õigustatud nõuetele wõtta.

Ikka tööpuudus.

Kas halb korraldus?

Tallinna töötute toetamist poolt ositati haridus- ja sotsiaalministeeriumi määruse järele, et töötute praeguse teistatava asjus.

Selles juhtakse tähelepanu sellele, et waatamata lewadisele tööhooaja algusele, walit-fes Tallinnas endiselt tööpuidus äärmiselt terawal kujul. Hommikuti on tööhõrs samuti töötajaid täis nagu talwelgi. Nii oli näiteks 29. mail hommikul Tallinna tööhõrs registreeritud 825 töötajat. Tegelikult tuleb aga töötute arvu mitugi suuremaks pidada.

Suutke tööpuiduse osatiseks lahendamiseks oleks hädapärast waja, et Tallinna linnawalitsuse ja Harju maawalitsuse poolt suuvel hooajal ettenähtud tööd täies ulatuses läbi viidaks. Kõigi ametiasutuste tähelepanu tuleks juhtida sellele, et töötajad wõiksid wõibele waid tööhõrsi laudu. Wäljaspool Tallinna korraldatakse kanalisatsiooni- ja kraanitöödel kindlustatagu töötistele töötasu kätte-saamine rahas aga mitte tödgitshiffide näol, nagu on senini laialdaselt aset leidnud.

Raudtee ametlik spedit-sioon odavamaks.

Neil päewil oli tarifti nõukogu arutufel Oskar Stube äriks antud raudtee ametliku speditiooni kumbarkorraldamine.

Nuue kawa järele, mis tarifti nõukogu poolt wastu wõeti, oleks kaubafaatjalle raudtee ametliku speditiooni tarwitamine suuvel nende kauba saadetiste kohta, mille minumaal-fels lauluks 20 ja maksimaalfels lauluks 2000 kg. Alla 20 kg. ja üle 2000 kg. on faa-bettid wabad, kuid soowi korral saab ka neid lasta raudtee ametliku speditiooni poolt kohale toimetada, milleks saaja peab saate do-kumendile wõstawa märkuse tegema.

Praegu maksimates tariftifides tulewad muu-datuseid, mille järele kojuwilmine odavamaks tehtud; nimelt maksab:

Paki laul	Praegune tarift	Edaspidi maksuf tarift
Junni 25 kg.	25 senti	25 senti
25—100 "	50 "	50 "
300 100 kg. bealt.		
101—500 "	40 "	35 "
501—1500 "	30 "	25 "
1501—3000 "	25 "	20 "
3001—4500 "	22 "	18 "
4501—6000 "	20 "	17 "
6001 kg. ja ebaft	18 "	16 "

Need hinnad on maksuad, kui kauba kohale toimetamise koha kaugus ei ületa 3 km. Jaa-mast. Kaugusel üle 3 km. Junni 6 km. on need hinnad 50 protf. kallimad.

Selle tarifti määrat alla ei kuulu maata-krann, tühjad kastid ja wõadid, heinad, õled ja fargivuur, misjuga te kaupade vedu 100 protf. eelpool toodud tariftifid kallim.

Etusloomi, keda pole paljut lastidesse wõt korwidesse, ja kaupa milliste pikkus ületab 7 meetrit, raudtee ametlik speditioon kaubafaa-jale kätte ei toimetata.

Kaubafaatjal on õigus raudteele awalbust teha, mis maksuad määratama ajaks, et tema ei soowi raudtee ametlike speditiooni poolt omale kaupade kohale toimetamist.

300 kaubafaatja wõib oma kauba hommikul kella 9-ni jaanast ise ära wita, kaubad mis kaanemaiks jaama jäetaks, toimetatakse r. a. f. poolt koju faajale kätte.

Kui saaja ei soowi faadetise raudtee amet-lik speditiooni poolt kätte toimetamist, tuleb temal wõstawa märkus teha saate dokumendile.

Saatjal ja faajal on õigus ära tähebada, kas kaubad tulewad kohale toimetada enne kella 12 wõi hiljem.

Selle määruse wastu oli atnult kauban-dus-tööstuskoja esinaja hra J. Sapa tarifti komitees, kuna teised liikmed selle poolt olid.

Ringjõite turistidele

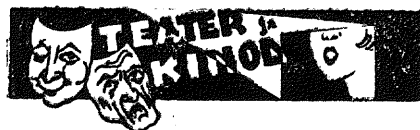
Korraldab ja. Gahinbad täna õhtul „Ariad-nel“ faaburwale reffijale, kes paar tundi Tallinnas peatuvad.

Selleks otstarbeks fajutatakse lahtist au-tobuist, mille andis firmale fajutada tule-torje ühing.

Koobetatavasti leiab laetaweltifil algatus ja-reklegifid fa teistest laetaweltifidest.

Õtseühenduse Londoniga

Korraldab juue jookul „United Baltic Corporation“. Seda teostatavad külmefuurn-midaga wauustatud aurifud „Waltontia“ ja „Baltader“.

„Estonia“ teatri mängukawa

31. mail kuni 6. juunini.

Pühapäeval, 31. mail, kell 8 õhtul „Gauit“; alandatud hinnad.

Esmapäeval, 1. juunil, kell 8 õhtul „Dolly“; aland. hinnad.

Teisipäeval, 2. juunil, kell 8 õhtul wiimast forda; „Wauinas“; aland. hinnad.

Kolmapäeval, 3. juunil, kell 8 õht. „Gauit“ eelwiimast forda; aland. hinnad.

Reedepäeval, 4. juunil, kell 8 õhtul „Dolly“ wiimast forda; aland. hinnad.

Reedel, 5. juunil, kell 8 õhtul wiimast forda; „Lauluifa ja fufjaneti“; aland. hinnad.

Laupäeval, 6. juunil, kell 8 õht. wiimast forda; „Gauit“; aland. hinnad.

Sooaja lõpp.

„Estonia“ sooaja lõpetanduseks on pühapäeval, 7. juunil muusikalawastufe alal superifoori tulufõhtuna armastatud lau-lumäng „Montmartre'i kannike“.

Sõnalawastufe lõpetanduseks on esmapäeval, 8. juunil „Politiifa“.

Weel jumikontserte.

J. W. M. S. „Edu“ fowib Harjuwäramaa mäge fafutamisfeks reedeti rahwafontsertide korraldamiseks kella 20—22-ni. Kontsertide algus 22. fip. — lõpp 15. feptembril. Stinna-walitsus on nõus lubama.

Sellingsi kultuurühing „Brage“

tegelastond efinet etetanetega M. M. A. A. ruumides 31. fip. õhtul, ühingu segafoor kanna bette Rootsi ja Nihnu rahwalaule ja ühingu taufufurup efinet põhjamaa rahwa-tantfudega. Tähebdatud ühing teotfif Sel-lingsi üle 25 aasta rahwafuufuuri alal ning A. G. M. A. on ennegi temaga faafatõstamud, efineteks wäljaspool Eesti hea eduga.

Saksa koolide wõimlemispidu

on 31. mail Loom-Waestefooli tän. nr. 3 atumal platfil. Pääsmed 25 senti.

Maipidu „Seltskondliku Maja“ aiast.

Eestimaa Tööstufe Selts korraldab 30. mail f. a. pärafi lunat Seltskondliku Maja ruumides ja aiast mail 10 ühes loteriliga. Reo eestimaa on muusika etetanet, lastefõhtu-tufes ja tantfud. Wõhus tulu peotf lähel toe-tufets seltsi fafufid õpilafefele.

Praktikandi kohtafid ei ole...

Käti ülifooli infeneri teadufkonna de-faanist on faabunud järelpärimine, kas Eesti riitfiffudel afufufel ei oleks mõi-malik tööd anda fel fuwel ehitustööde üliõpilafefele eestlafefele, kes õpimad Käti ülifoolis. Teadufkonna õppefawades on ettenähtud obligatoorne praftif, ent praegu teeb rafufi praftifit wõimalbada Käti õppiwatele Eesti üliõpilafefele. Linnawalitsufe ehitufafakonna arwates ei ole selleks wõimaluft, kuna fuuifed praftikandi kohad on kõik juba arajaotatud ja rohkem pole wõimalik wõtta.

Ostetakse wälismaa bitumeeni — proowiks.

Linnawalitsufe ehitufakomifjon kook-olekul 28. mail 1931 arutas wälismaa bitumeeni oftmist. Ehitufe ofafond on fõiduteede bitumendamifeks järjekindlalt tarwitlanud kodumaa bitumeni, mis aas-ta-aastalt oma omadufes paranenud, kuid fiffi meel lõpufufeks katemateria-lik ei ole fujuenenud. Sellepärast on tarwilik teha wõrrelda mingi stabillse bi-tumeenafinega, mille omadufes on wõa-tawa katfetiüli kohafelt kindlaks fuju-neud. Wõrdlema ainena on ofafond eel-mifel aastal fajutanud naftabitumeni ja need wõrdlewad katfjed on annud häid tulemuft kulumaa põlwufimi bitu-meni omadufes parandamifel. Neid wõrdlufi on tarwis meel jätkata ja felleks tuleb ka fäesolewal aastal osta umbes 20 tonni wälismaa naftabitumeni. Nafta-bitu-meni hind oleks umbes fr. 164 tonni eest.

Erilist tähelepanu väärivad kindlustustegevuse krediidisaldust tõstvad funktsioonid. Nii krediidikasutaja poolt pandud varade materiaalsel väärtusel baseeruv reaalkrediit, kui ka personaalkrediit vajavad kreditori rahuldamiseks lisakindlustust kindlustuspoliisi näol, mille järele õnnetusjuhu korral vastutus üle läheb kindlustusseltsile. Kindlustusasutuste töö tagajärjel on pankade tegevus muutunud märksa stabiilsemaks, kuigi teistest külast ei saa jätta tähelepanemata pankade kindlustusala arendatud ning süvendavat mõju. Olgu tähendatud, et meie kodumaa laiema piirkonnaga kindlustusseltsi „Oma“ 20.000 tulekindlustusest on ligi 8000 no-

Peatudes varem ilmunud artiklis kindlustustegevuse sotsioloogiliste ülesannete juures, oli juhus märkida, et kindlustus inimestes arendab kokkuhoiu- ja kogumismeelt. Mitte väike on ka kindlustustegevuse, eriti elukindlustuse sõlmiaal-eetiline tähendus. sest kindlustus sõlmitakse ees-

Englismaa turni walitseb wailus.

Silikaatkivid tükk snt. 4.
Lubi kg. snt. 3 — 3,5.
Tsement tünn kr. 9,30.
Kips kg. snt. 6—8.
Katusepapp rull kr. 1,80 — 3.—.
Isoleerpapp rull kr. —90 — 1,30.
Seinapapp, puu kg. snt. 24—25.
Seinapapp, kaltsu kg. snt. 35.
Cellotex 11 mm. ruutmt. kr. 2.—.
Cellotex 6 mm. ruutmt. kr. 1,30.
Värnits kg. snt. 85—95.
Ooker kg. snt. 19—25.
Tsinkvalge kg. snt. 70—80.
Tinavalge kg. snt. 85—95.
Fenolaat kg. snt. 13—16.
Katusetõrv, rootsi kg. snt. 15,5 — 19.
Katusetõrv, gaasivabriku, kg. snt. 14.
Prussid snt. 12—14 ruut toll.
Ehitusplangud 2", 2½", 3" snt. 10—14
ruut toll.
Põrandalauad snt. 14—16 ruut toll.
Lae ja voodrilauad snt. 14—16 ruut toll.
Praaklauad snt. 7,5 — 10 ruut toll.

Kaubanduspoliitika nôïaring.

Kas pole see nii?

Mis on siis see nii nimetatud praeguse-
aja kaubanduspoliitika, mis tänapäev toetub
kogu oma raskustega kõrgetele kaitse-
setollidele, sisseveo määrustele ja dumpin-
gumastastele seadustele? See sünnib kõik
selleks, et suureks ja tugevaks kasvatada

Teisest kaubanduspoliitika ringkäigust toome ühe näite — Läti ja Nõukogude Vene kaubaleping. Selles kaubalepingus olid ettenähtud suured tellimised Nõukogude Vene poolt Läti tehastele. Läti omalt

pettumusi, vaid nõrgendab ka sisemist majanduseelu ja kapitali turgu. Sel alal on osalt teadmiseiga, osalt teadvuselt väijaarenenud, omapärased seisukohad, millised end siiski alati põhjendada ei lase. Suured massid ja paljud eritöölised suurtes rahvusvahelistes rahakeskustes, kes ammutatakse kapitali, kapitali vaestesse maadesse, hoiavad kinni õhust, ak-

Kuidas asi ka ei edeneks, praegune kaubanduspolitiika on kõikjal ringunud kujanema mingsuguseks nõiaringiks, millest väga raske leida väljapääsu.

Kõik teed viivad — külapoodi.

Raupmehe elu maal ei olegi nii kuldne, nagu arvatakse. — Kõiki kaupi peab olema, muudu ei tulda poodi. — Komplitseeritud elutarbed nõuavad tänapäeval iga heft tarvitajale kättetoimetajat. — Rahavahetus annab tunda. — Maapood — küla telegraafi magistraal.

Pood külas on tähtsam maarahva lohtamis-vaik. Kust tuleb, — kuhu läheb? Poodi — mõni poest — tõlge vastus. „Kõik teed viivad külapoodi!“ Tänapäeval, kus meie elutarvete kompleks on muutunud keerulisemaks ja mitmekesisemaks, on maapoodnikul tähtsast ühiselund-likud ülesanded täita. Põllumees ei ela enam „omast jõust“, tarvitades vaid oma kaadusi ja ajades läbi primitiivsete töö- ja tarbekaasenditega nagu vana aja. Ta vajab iga heft tulekist, viisaranda, kiviõli, tahat, heeringaid, suhkru, soola, petrooleumi, wankimääret, igatki riidet, mitmesugust nahka — isegi saiajahu. Ta realiseerib kargajadust ning mõninaid põllusaadusi ja

ostab peaaegu kõike väljastatud vahet leiab ja liha. Seda tingib moodne elu. Ennema-asti osts ta vaid soola: tubakat kaotas ise, suhkru oli liigelt kallist — seda ei tarvitatudki, vähe tarvitas randa. Nahka ei olnud, see oli omastki, riidet ka mitte mõ- jalle äärmiselt vähe.

Nüüd on aga maale tekkinud suuri kauba- vajadust, mis müüakse põllurahva, seeme- wija, wankimääret, isegi põllutööriistu, diisel- mootoreid järele: laste-kingast kuni auto.

Mida rohkem kaup on, seda ebatavaliselt suureb äri. Rande ke- rask sellele ärile warsti selja, kus ei leidu isegi isegi igapäewasemaist tarbekaasi. Ja po- ohibe mõel wiimase ajal on paisunud tihedaks: mis sellest, et teine poos on meidi kaugemal, tealt saab tarwisminemat ainet kindlasti. Poohiderohkusest tingituna on amamajaline konfurentis ja hinnamõistlus vähenenud.

Kus mõitab suurem kapital ja andsam kaupmees.

Maamees aga muigab: „Ist mõitewab, — seda odavamalt saab kauba kätte! Aga mõ- nigi mees on sunnitud oma äri fulgema tänapäeval on ju raskused ärielus enneole- matult suurel. —

Raupmehele hangivad oma kätte ka poeti- agentuuri ülesanded ning peab ütlema, see kõiht suurepäraseft. Tarvitajal on „üht tee, aga kaks asja“. Raupmehele iffa ennem ka- fufis kui kahjuks: kui juba oled kord poes, küll

wõtab siis wälja ka rahakoti. Ja poes aega- wiita armastab wõamees. Muuhugi siis ist aega on, näiteks talwepõu. Rohates poes ligemalt naabreid, tekitab weelust, kus fõelu- talle läbi kohalikul päewauudist ja „terwe Euroopa poliitika“ selle innustusega, mis omanic maameestele: iga maamees on lõwa poliitikamees. Siirbutatse ifgi poe tahatuppa laardimängule. Ning poobul, see peab ole- ma ladna rahwamees. Kõigea päri ja igati nõus: siis armastatse seda meest, kientuur taewab. Maamees on ka jonnakas ning kon- ferwatiivne — selle tõttu peab kaupmees ole- ma mees omal kohal, tänuks „tähtsimees“

Parimad Eestis on
A.S. „Odor“
Iõhnaõliid ja kõlniveed
Chypre, Königslieder, Maguel, Pompadour
jae
Ostke kodumaa tööstuse tooteid!

TARTUST.

Kas kodumaa keemiatööstus on jõistlusvõimeline?

Wiimastel aastatel on kodumaa kee- miatööstuse alal suurt edu saavutatud. Asjatundjad tõendavad, et kodumaa keemiasaadused on täiesti samaväärised wälismaa saadustega.

Et tarvitajaskonnale anda võimalust kodumaa saadusi wälismaa kaupaga wõ- relda ja keemiasaaduste mitmekesistust jälgida, on Tartu Ringkonna Wabrikanti- de ühifus Eesti Põllumeeste Seltsile ettepaneku teinud eelolewal Tartu näitusel ka keemiatööstust eriojakonnaks kujun- dada. Ühtlasi on Tartu Wabr. üh. läbi- raafimistesse astunud Wabrikantide fests- korraldusega — Eesti Wabrikantide ühi- fusega, et wiimane omalt poolt kaasa ai-

kaas kaasa aidata nendes maapoodniku elututset idüllilistena elama: milline tore elututse. Ometigi on ka see elututse teatistest paljude ehamääraste raskustega. Kõige pealt oleks matutaba, et see tõi paljud ühifil- elututsetena ei tohita: poode on ühifil- jal liig palju. Kaine kaupluse, mees weab kaupja ja teeb muud tööd, kas on ka meistri- mees, talur wõi lihtlast põllutöölise. Suur- wiitane on tal omast kätt, seaduse peab ka. — nii tuleb maa oludes arweldamine küllaltki odaw. See asjaolu just meelitabki: mees teieft m h n i l m m e n d i n h a t r a h a, k a t t e t a b k o h e k a u p l u s e g a m a a l. Tõlilamail toiminguid on kauba- wehu halwa teolube puhul. Kauge maa taha nellatõlmeneuudastid loormaid webada, naha- las paar kinnareift, pole naljaft. Salwa teega ei ifi ka autobuseft, nees, mis krammi- mees ülesannetel liigumab, olles suureks soo- dustuseft transpordi alal maal.

Ent igakord ei wõi ka autobusega krammi kinnast „alla tulla“ lasta — läheb liiga ka- lulaft. Asjaolu, et tarwitaja on kelm, teeb maapoodniku elu tänapäeval wägagi raskelt. Riitretes linnalafega, kes toitu peab oitma ja riitretes moodne tahab olla — kõiht ma- mees omi tarbeid juba mõnda aega ühina in- gewast, piirubes rohkem ehamajarguliste tarbeainete ostmifega. Selle pealt on % kaupmehele aga wäga wäike. Wõtab aga rohkem, sellega teeb oitja „hellaft“, ta toob omale kinnast tarwisminema asja. Kõigil neil ülitõhendamad asjaoludel ei ole maa- kaupmehe elu mitte kerge.

Lihtsustamise juunas.

Wastaw komisjon on alustanud ran- naäärsete riigi malmefutuste töö fordin- eerimise kawa wäljatöötamist.

Praegu töötawad meil piirimalwe, tol- limalitus, sadamawalitus ja sadamapo- litsei igatki oma funktsioonidega, kus- juures puudub tihedam koostöö. Nii mõnesti kohas mõit nende asutuste üles- andeid ühendada. Tõlilewad ju näiteft piirimalwe ja tollimalwe tihti ühte ja ja- ma tihti. Wäga hästi mõit ühendada ja- damates ka tolli- ja sadamawalimurite ning oiaft sadamapolitsei tööd. Praegu töötawad need asutused aga täiesti oma- ette üksteistest lahuse.

Nüüd on komisjon nende asutuste kor- dineerimise kawa koostanud ja see tuleb arwatawasti lähemal aja teedeminiftri kaudu walituses läbiwõtamifelse.

Kui fordineerimise kawa wõitwõtmist leiab, ühendataft mitmel pool, kus see läbiwõidam, nende riigiauutuste funk- tsioonid ja awaneb mõimalus nende asu- tuste koostei ju koondada.

Mõtteteri.

Parem on kohelda iga uut mõtet ettevaatlikult, kaheldes ja nõudes tõendusi selle tõelikuse kohta.

Kahtlus, kui see oleneb ettevaatu- sest, on tsivilisatsiooni kompassiks.

Kui wana idee on osutunud heaks siis on see tähtsaks kasulikkuse ar- gumendiks. Ideed on väärtuslikud, aga idee on ainult ikkagi idee. Kõik oleneb sellest, kuidas on võimalik ideet tegelikus elus ära kasutada.

Nad juudamad wälismaaga mõitluswõimeli- sed olla. Samuti peab falguma, misfuguseid põllutööriistad on meie oludele wõitwõiteta- wamad.

Näitusel efinemise fooriwalibusega on efi- nenud mitmed põllutööriistade tehased kodu- maal ja palju wälisfirmad.

Populäär — majandusteaduslik üha.

Depositiide- ja tseftitõlmimine mõjub üldiselt publikule kaswata- makt. Wanga kontrolliks ta on sunnitud ka ise raamatut pidama, wäljaminekuid ja maffusi täpselt üleskirjutama.

Tsefti rahwamajanduslik tähtsus emib selles, et tema tarmitusele mõtmifega wäheneb fularaha kwantum, mida wajab ärielu. Tsefti tarwi- tamine foodustab pangafontode pidamist. Seetõttu paigutatatse pank- desse fuur oia rahwamaranduseft, mis muudu otstarbetult ettewõtete ja kaupmeeste kasfades fefib. Pankadel omakorda awaneb mõimalus ko- gutud summe üldfufele kättewaadawaks teha, foodustades ja arendades fcega majandust. Tsefti liitfemise tõttu leiawad wabanemad kullq- ja hõbedatagawarad tee riigi fefthanka, kes nende tegawarade kindlustustel uufi pangatähti wäljaanda mõib. Sellest mõib järeldada, et laialdane pangatseftide tarmitamine difkontoprofendi alandamifeks kaasa mõjub. Tseftide tarmitamife wajadust propageeritakse wälismail järjekindlast. Nii on Saksamaal ametafutustes ja mujal feintel kinnitatud ülestutted: „Zahl! bargeldlos“ — makske fularahata. Ka meil tuleks sellele roh- kem rõhku panna, see oleks suureks hõlbustust ühifititule ja kasulit rahwamajandusele.

Praegu meil makswad seadused, mis reguleeriwad tseftide, weskli- te liitfemist, wõitwõit üldjoontes wälismaa omadele, kuid omawad liiski puudust, millede tõttu neid eesfufutitufeks ei fca pidada. Kuna neil praegu on kääpärast ainult Saksamaa wõitwõit määruft, siis an- name neift ülewaaate.

Tseftiraamatu kättewaatamisel pangaflient on kohustatud kmitungit- ndma ja allfirtaga tõendama tseftimormulaaride määruftele wõitwõit- lamise. Neift määruftest oleks tähtsamad järgmifed:

1. Tseftimormulaare peab korraldult alahoidma; nende tarwi- tamine on lubatud ainult kientide enda poolt.
2. Sga tseftiraamatu kaotamifelt tuleb kõe kirjaltult teatada pangale.
3. Kõlbmatuks muutunud tseftiraamatud tulewad pangale tagasi anda.
4. Tseftimormulaaride teft tuleb täita fefgelt, erifit tähelepauu pöörata sellele, et teha mõimatuks päraftifeid muudatusi.
5. Nende määruft mittefõitmife, samuti tseftimormulaaridega eha- määrafelt ümberfõitmife tõttu teftiwad järeldused kannab tsefti- raamatu omanif.

Seejärele antakse pangaflientide tseftiraamat 25 mõi 50 tsefti- mormulariga. Ühifitid tseftid on perforeritud, ning faamad täitmife jä- relle raamatust wäljafitad; raamatusse jääwale kontfale teeb tsefti- raamatu omanif tarwitlikke märkmeid tsefti kofutamife üle (kuupäem, summa, tsefti faaja).

Tarmitatawam liit tsefte, mida harilikult kofutataft panga wõit- mifeks oma kientidega fifemaal, antakse mälja „attendatija“ mäl- tseftifelt ta on ühefugune peaaegu tseftide fufutamisega fufutamisega.

Tõendawad. Seega arendataft ettewõitlufust ning awaneb kasulikkude ettewõtete afutamife mõimalus inimestel, kes rahapuudustel oma wõit- meid ei faaks arendada.

Pankade tegewufe tõttu on mõimalif ärialal tegutfemine ühina wõ- hefte mafuwahenditega. Pangandus, kõiwinus ilma fularahata, on fõige rohkem arenenud Inglismaal, wiimafel ajal ka Ameerika ühend- riikides.

Inglismaa maailmakaubandus tegutseb wõhemate fularaha taga- maradega kui näiteks Euroopa mannerma riigid. Edasi täidab hoiu- summa panga tegewufe tõttu mitmesuguseid majanduslikke ülesandeid. Sama summat, mida omanif pangas on deponeerinud, mõib omanif ma- janduslikult kofutada, oites selle panga deponeeritud summa põhjal kau- paid mõlgu ju. Pankur omakorda kofutab seda summat laenu andmi- feks oma kientidele. Laenufaaja mõib näiteks olla wabrikant, kes pan- galt laenu wõitit, et oma tööliste palga maksta. Tõlilised tarmitawad palgaraha fifeofitusteks, kaupmees annab selle omakorda edasi ja nit mõib pank paigutatud hoiusummaga ühel ajal lõpmata hulga majan- duslikke operafioone toimida. Wanga wõhetalituse tõttu mõib hoiu- summa mitmekordfeid majanduslikke funktsioone täita, kuna ta ühifititu fäes wäga piiratud kofutamist leiab.

Rahafummade paigutamine pankadesse on meel tähtis selles mõttes, et sellega raifkamifele teatud piir pannaft. Kgaüks meist teab, kui ker- gesti raha kääft libifib, kui seda suuremal hulgal taskus kantakse wõi kui seda muudu rohkelt kääpärast on wõtta. Sellest teostatatse fifeofite, mis majanduslikult ei ole õigustatud.

Seifawad aga rahad pangas hoiul, ei minda harilikult kergefti neid fealt aratoma.

Tähtsamad pangad nõuawad oma kientidelt, et nende hoiusummad teatud alamäärast madalamale ei langeks. Inglismaa pangad foeta- wad endale sellel teel teatud referwe, millifeid on mõimalif kofutada kriifide korral.

Kõibafimine pankade ja kientide wahel mõimaldab teatud oma- wahelift kontrolli. Kientide arwete feifust ja selle muutumistest mõib rann teatud järeldused teha, samuti on ka kientil mõimalus, kuigi wõhe- mal määral, panga tegewust jälgida. Meie oludes on puudulikkude faduste tõttu pankade tegewufe kontrollimine kõrwalfefitail peaaegu mõimata, ifegi riigiwõimudel ei oiaud alati mõimalif pankade jüga- maffe fifemuse ftingida. Sga nähe on majanduslikult kahjulif, kuna ühifitafjalife amalitu kontrolli puudumife tõttu paljud oma raha fufa- fääres hoiawad, selle asemel, et seda üldmajanduse huiwides pankade kaudu liitmele faata. Kuid fifti on meil fuur hulk pankafid, kuhu fõhlfemata oma weeringud mõib hoiule wiia, pankasf, selle juhifd oma ifitiste omaduste tõttu täit ufaftust määriwad.

Tähtsamaks panga kohuseft on püfida kfiwiidfena. Wanga ärijuh- timine peab alati walmel olema, et künagi mafurasufi ei teftis, ka mitte määdaminewalt. Põhimõte, et panga afitintehtingud peawad alati fceft- tõlas olema paffitintehtingutega, ei tohi künagi unustusse langeda. Selle

„Omameeste“ institut.

erafonna, ühameeste kombinatsioon. Et teju „arstnunt“ oli poliitilise erafonna „number“ fiid ka õpilasteks waad need, kes omafid waatava sootwite, kuna teised aga „tüümpuunufel“ emale pidid jääma. Millifeid eesf „ate annab aga selline kombinatsioon? Insesthariti ülewaltpidajad br ganistatsioonid tootawat täielistlik ühifonna rahaga, kurd poliitilistees kumides töötaw in stitunt hoo“rjeb waid enfe hufwde ja samuti mõttefate eest. Et löwemafiga seotud fohas lubadufoel paljudid neri sumid maha fal gama eht oma tohtri k. l. litiitil ufutunnistust, fiis on praegusest ühtfist olufordabega at weastades fchalubadustega noorte meeldimime inffitunt ühameeste k. l. litiitilful ka omale miitil 31. „maarefuitud poliitilise partei agi tationoon noorte jõudude erafonnale lastwamife ja wõitmife eesmärgil. Aga mis pöa mad tegema ja ühtloma ufuf, f. o. need, kes polewad eht walijate ja muotafifed, ei omanud küllalwasti tutwust, eht kuguni julgefid mõelda poliitilifile: fiipa eemil Paratamatult pidid

Ometi oleme oma saatuses kõik rippuvad üksteisest: iga üksiku hoolimatus, omakasupüüdlikkus oma ligimese suhtes vähendab ka enese õnne. Meie saatuse rippuvus ulatab veelgi kaugemale — pere-

Selles mõistmises kahaneb ka riikide ja rahvaste vahel üksteise hävitamise, vallutamise ja orjastamise tung; kasvab arusaamine ja lugupidamine üksteise kultuurist.

nelikud" — kostab igatsushüüdena inimeste südamest inimeste südamesse, levib kord vastukajana rahvaste juurest rahvaste juure, tõuseb võidu-hõiskena üles taeva."

Sõna tšekk on pärit ingliskeelsest. Inglise kuningad andsid omal ajal välja oma mõlusaalajale kirjalikud tunnistused sularaaha asemel, milledega kuninglikust warakambrist võis saada raha. Need tunnistused nimetati „Bills of Exchequer“, kuna kuningliku warakambri kassir ehk väljamaksja nimetust „exchequer“ kandis. Sellest ongi sõna tšekk oma rütmilise saanud. Nõukoguzeit tunnistusi andsid välja ka teiste riikide valitajad, pantides nende päraalt võruid manduusi, nagu lošle, mõisid jne. oma mõlusaalajale. 14. ja 15. sajandil pantiid Poola ja Taani kuningad ülal kirjeldatud tunnistuste abil oma fiskehulki, mis

Teistes Euroopa riikides tahtutakse jamauti tšeffe, kuid kaugelt vähe-
mas ulatuses. Ometi annab tšefi tarvitamine palju foodustuli. Ta
vähendab marguse hädaohtu, äratootamist, maaesti lugemist; ära langeb
ka rahade transport ja kassapidamine muutub hõlpsamaks. Naguquidid
riatsimisi on võimalik toimida palju kiiremalt kui sularahaga. Kui pole
kõitlingit saadud, on rahamaksimist ifkagi võimalik tõendada, kuna jeda
mõni panga raamatute abil tindlaks teha.

Uus raudteesõiduplaan.

Hakkas maksma 15. maist.

Tallinna—Tartu—Valga—Võru— Jrboška liin:

Kiirrong nr. 11 jõidab mälja Tallinnast
H. 8,50, jõuab Tartule 10,41, mäljajõit
10,55, Tartus 18,48 — 18,58, Valgas
16,17, Viitas 21,22.

Kiirrong nr. 1 mäljajõit Tallinnast 19,00,
Tartal 21,07—21,22, Tartus 0,05—0,18,
Valgas 2,18, Viitas 7,10.

Reisirong nr. 3 Tallinnast 23,20, Tartal
2,12—2,50, Tartus 6,19—6,30, Valgas
8,53—9,15, Võrus 11,17—11,33, Jrboškas
13,30.

Tallinnast Tartuni käigus 31. maist kuni
31. augustini 1931 a. pühapäevadel ja pü-
hadel reisirong nr. 23 Tallinnast mäljumi-
tega 8,23, Tartal 10,22.

Kiirrong nr. 2 Viitast 21,43, Valgas
1,40—2,20, Tartus 4,01—4,11, Tartal 6,27
—6,37, Tallinnas 8,20.

Kiirrong nr. 12 Viitast 8,00, Valgas
12,40—13,00, Tartus 14,36—14,46, Tartal
17,05—17,17, Tallinnas 18,58.

Reisirong nr. 4 Jrboškast 15,40, Võrus
17,49—18,09, Valgas 20,15—20,45, Tar-
tus 23,15—23,30, Tartal 3,42—4,35, Tal-
linnas 7,21.

Tartal Tallinnani käigus 31. maist kuni
31. augustini 1931 a. pühapäevadel ja pü-
hadel reisirong nr. 24 Tartal mäljumi-
tega 20,00, Tallinnas 21,47.

Valga—Jrboška liini mootorrongid:

Rong nr. 171 Valgast 2,35, Võrus 4,09—
4,18, Petteris 5,15—5,20, Jrboškast 5,51.

Rong nr. 173 Valgast 18,15, Võrus
11,17—11,33, Petteris 20,50—20,53, Jr-
boškast 21,24.

Rong nr. 172 Jrboškast 6,05, Petteris
6,34—6,39, Võrus 7,34—7,41, Valgas
9,13.

Rong nr. 174 Jrboškast 21,35, Petteris
22,04—22,06, Võrus 22,59—23,04 Val-
gas 0,34.

Tartu—Jõgeva—Elva—Valga

liini mootorrongid:

Rong nr. 151 Tartust 8,37, Elvas 9,25,
Rong nr. 165/153 Jõgevast 8,50, Tartus
9,58—10,48, Elvas 11,32. Rong nr. 155
Tartust 12,25, Elvas 13,07. Rong nr. 157
Tartust 15,13, Elvas 15,55. Rong nr. 141
Tartust 15,40, Elvas 16,22—16,24, Val-
gas 17,48. Rong nr. 159 Tartust 17,45, El-
vas 18,27. Rong nr. 167/161 Jõgevast
18,35, Tartu 19,45—20,00, Elvas 20,42.
Rong nr. 143 Tartust 21,45, Elvas 22,27—
22,30, Valgas 0,07.

Rong nr. 142/166 Valgast 5,00, Elvas
6,30—6,36, Tartus 7,24—7,35, Jõgeval
8,43. Rong nr. 152 Elvast 9,35, Tar-
tus 10,19. Rong nr. 144 Valgas 9,30, El-
vas 10,53—10,56, Tartus 11,40. Rong nr.
154 Elvast 11,37, Tartus 12,31. Rong
nr. 156 Elvast 18,19, Tartus 18,56. Rong
nr. 158/168 Elvast 16,25, Tartus 17,09—
17,20, Jõgevast 18,28. Rong nr. 160 El-
vast 18,40, Tartus 19,28. Rong nr. 16 El-
vast 20,48, Tartus 21,32.

Tallinna—Tapa—Rakvere—Narva

liin:

Reisirong nr. 5 Tallinnast 0,30, Tapa
3,25—4,00, Rakveres 4,36—4,41, Narvas
7,45.

Rong nr. 199 Tallinnast 2,00, Tapa
6,35—11,15, Rakveres 12,30—13,10, Nar-
vas 19,07.

Kiirrong nr. 11/21 Tallinnast 8,50, Ta-
pal 10,41—10,53, Rakveres 11,23—11,25,
Narvas 13,41—14,10, Peningradis 20,00,
Moskvas 10,10.

Kiirrong nr. 9 käigus 30. maist kuni 29.
augustini laupäevadel ja pühade eelpäeva-
del Tallinnast 13,40, Tapa 14,59—15,01,
Rakveres 15,27—15,37, Narvas 17,30.

Reisirong nr. 7 Tallinnast 15,30, Tapa
17,40—17,50, Rakveres 18,23—18,30, Nar-
vas 21,04.

Reisirong nr. 6 (Moskva otsemaagun 15.
maist — 30. maini ja 1. okt. 31 — 14.
maini 32) Moskva 23,00, Peningradist
10,40, Narvas 22,00—22,30, Rakveres
1,40—1,45, Tapa 2,35—2,52, Tallinnas
6,00.

Reisirong nr. 8 Narvast 4,40, Rakveres
7,07—7,12, Tapa 7,44—7,54, Tallinnas
9,39.

Rong nr. 200 Narvast 7,50, Rak-
veres 13,08—13,50, Tapa 14,58—19,15,
Tallinnas 22,59.

Kiirrong nr. 22/12 (Moskva otsema-
gun 1. juunist — 30. sept.) Moskva 17,50,
Peningradist 10,00, Narvas 13,45—14,20,
Rakveres 16,35—16,38, Tapa 17,07 —
17,17, Tallinnas 18,58.

Kiirrong nr. 10 (käigus 30. maist kuni 31.
augustini pühapäevadel ja pühadel) Nar-
vast 20,25, Rakveres 22,39—22,43, Tapa
23,12—23,22, Tallinnas 1,05.

Sonda—Mustvee liin:

Segarong nr. 53 Sondast 7,00, Mustvees
11,00.

Segarong nr. 56 (käigus laupäevadel ja
pühade eelpäevadel) Mustveest 14,00, Son-
das 18,30.

Segarong nr. 54 Mustveest 18,30, Son-
das 23,00.

Tallinna—Sadam—Rakla—Lelle— Wilivere—Pärnu liin.

Segarong nr. 3 Tallinnast 0,30, Raklas
3,03—3,10, Wiliveres 5,12—5,19, Pär-
nus 7,10.

Kiirrong nr. 1 Tallinnast 15,20, Raklas
16,59—17,05, Wiliveres 18,26—18,27,
Pärnus 19,50.

Kiirrong nr. 2 Pärnust 5,00, Wiliveres
6,23—6,29, Raklas 7,51—7,52, Tallinnas
9,35.

Segarong nr. 4 Pärnust 23,20, Wilive-
res 1,27—1,34, Raklas 3,44—3,54, Tallin-
nas 6,30.

Tallinn—Sadam—Rakla—Türi— Wiljandi—Mõisaküla—Pärnu liin:

Segarong nr. 9 Tallinnast 8,30, Raklas
11,35—11,47, Türi 13,54—14,15, Wiljan-
dis 17,22—17,52, Mõisakülas 20,22—20,50,
Pärnus 23,52.

Segarong nr. 11 Tallinnast 16,00, Rak-
las 18,30—18,37, Türi 20,12—20,27, Wil-
jandis 22,48—22,53, Mõisakülas 1,50.

Segarong nr. 5 Tallinnas 23,30, Raklas
2,06—2,12, Türi 4,09—4,24, Wiljandis
6,44—6,54, Mõisakülas 9,05—9,20, Pär-
nus 11,27.

Segarong nr. 10 Pärnust 7,30, Mõisaki-
las 10,20—10,45, Wiljandis 12,49—13,00,
Türi 15,11—15,24, Raklas 16,53—17,00,
Tallinnas 19,15.

Segarong nr. 6 Pärnust 19,20, Mõisaki-
las 21,50—22,05, Wiljandis 0,14—0,24,
Türi 2,41—2,57, Raklas 4,58—5,00, Tal-
linnas 7,35.

Segarong nr. 12 Mõisakülast 5,35, Wil-
jandis 8,04—8,45, Türi 11,35—16,10, Rak-
las 18,38—18,53, Tallinnas 22,59.

Tamjala—Paide—Türi liin:

Segarong nr. 30 Tamjalust 4,30, Paides
8,25—9,00, Türi 9,36.

Segarong nr. 32 Tamjalust 11,30, Pai-
des 14,25—14,40, Türi 15,15.

Segarong nr. 34 Tamjalust 22,20, Pai-
des 1,29—1,45, Türi 2,20.

Segarong nr. 29 Türist 4,40, Paides
5,18—5,50, Tamjalus 9,35.

Segarong nr. 31 Türist 11,50, Paides
12,26—12,50, Tamjalus 16,14.

Segarong nr. 33 Türist 21,25, Paides
22,03—22,28, Tamjalus 1,52.

Tallinna—Haapsalu liin:

Mootorrong nr. 121 Tallinnast 7,50, Rei-
las 8,45—8,53, Haapsalus 10,59.

Kiirrong nr. 17 (käigus 30. maist kuni
31. augustini laupäevadel ja pühade eelpäe-
vadel) Tallinnast 13,35, Reilas 14,18—
14,26, Haapsalus 15,52.

Mootorrong nr. 123 Tallinnast 15,05,
Reilas 15,57—16,05, Haapsalus 18,03.

Reisirong nr. 15 Tallinnast 17,30, Reilas
18,21—18,31, Haapsalus 20,36.

Reisirong nr. 16 Haapsalust 5,40, Reilas
7,44—7,55, Tallinnas 8,38.

Mootorrong nr. 122 Haapsalust 11,30, Rei-
las 13,26—13,34, Tallinnas 14,18.

Mootorrong nr. 124 Haapsalust 19,00,
Reilas 21,09—21,17, Tallinnas 22,05.

Kiirrong nr. 18 (käigus 30. maist kuni
31. augustini 31 a. pühapäevadel ja püha-
del) Haapsalust 23,00, Reilas 0,47—0,52
(esm. ja pühade järelb.), Tallinnas 1,30.

Märkus: Hõhikilaga peavad ühendust
rongid nr. nr. 121, 15, 16 ja 124 kindlasti
määratud nädalapäevadel.

Tallinn—Keila—Paldiski liin:

Mootorrong nr. 139 (käigus esmaspä. ja
pühade järelpäevadel ning 26. mail) Tallin-
nast 0,05, Keilas 0,52—0,54, Paldiskis 1,20.

Mootorrong nr. 125 (käigus igapäev,
väljaarvatud esmaspäevad, pühade järel-
päevad ning 25., 26., 27. mail ja 25. juuni)
Tallinnast 5,15, Keilas 6,08—6,14, Paldi-
skis 6,50.

Mootorrong nr. 127 Keilast 8,50, Paldi-
skis 9,26.

Mootorrong nr. 129 (käigus pühapäeva-
del ja pühadel 15. maist — 31. septembri-
ni) Paldiskist 10,55, Keilas 11,18—11,20,
Paldiskis 11,56.

Mootorrong nr. 131 (käigus laupäevadel
ja pühade eelpäevadel 30. maist — 31. au-
gustini) Keilast 14,25, Paldiskis 15,01.

Mootorrong nr. 133 Keilast 16,02, Pal-
diskis 16,38.

Segarong nr. 25 Tallinnast 15,50, Keilas
16,47—16,55, Paldiskis 17,47.

Mootorrong nr. 135 Paldiskist 13,20,
Keilas 18,43—18,45, Paldiskis 19,21.

Mootorrong nr. 137 (käigus 31. maist —
31. augustini pühapäevadel ja pühadel)
Paldiskist 20,52, Keilas 21,15—21,18, Pal-
diskis 21,54.

Segarong nr. 26 Paldiskist 5,20, Keilas
6,13—6,22, Tallinnas 7,20.

Mootorrong nr. 126 Paldiskist 7,10, Rei-
las 7,46.

Mootorrong nr. 128 (käigus pühapäevadel
ja pühadel 15. maist — 31. septembrini)
Paldiskist 9,45, Keilas 10,21—10,23, Pääs-
külas 10,46.

Mootorrong nr. 180 Paldiskist 12,48,
Keilas 13,24.

Mootorrong nr. 132 (käigus laupäevadel
ja pühade eelpäevadel 30. maist — 31. au-
gustini) Paldiskist 15,15, Keilas 15,51.

Mootorrong nr. 134 Paldiskist 16,50,
Pääskülas 17,52.

Mootorrong nr. 36 (käigus 15. maist —
30. maini ja alates 1. septembrist Paldi-
skist Tallinna igapäev, 31. maist — 31. augus-
tini Paldiskist—Pääsküla igapäev, Pääsküla
Tallinna ainult äripäevadel) Paldiskist
19,45, Keilas 20,21—20,23, Pääskülas
20,46—20,48, Tallinnas 21,05.

Mootorrong nr. 138 (käigus 31. maist —
31. augustini pühapäevadel ja pühadel)
Paldiskist 22,10, Keilas 22,46—22,48, Tal-
linnas 23,30.

Märkus: Mootorrongide võidul Pääs-
külast keelatud on ettenähtud imberistum-
ine vastavalt Nõmme elektrirongidele või
Tallinn—Haapsalu liini rongidele, niijama
tagajärged.

Tallinn—Väike—Nõmme—Väike— Bääna liin:

Kriipäevadel.

Segarong nr. 19 Tallinn—Väike 3,46,
Nõmme—V. 4,12—4,43, Väikes 5,38.

Segarong nr. 21 Tallinn—V. 15,16,
Nõmme—V. 15,35—15,48, Väikes 16,38.

Segarong nr. 20 Väikes 6,15, Nõmme—
Väike 7,06—7,25, Tallinn—V. 7,52.

Segarong nr. 22 Väikes 17,40, Nõmme—
Väike 18,39—19,05, Tallinn—V. 19,32.

Pühapäevadel ja pühadel.

Segarong nr. 23 Tallinn—Väike 8,51,
Nõmme—V. 9,18—9,30, Väikes 10,20.

Segarong nr. 25 Nõmme—V. 14,15, Väi-
kes 15,05. Segarong nr. 27 Nõmme—V.
19,10, Väikes 20,05.

Segarong nr. 24 Väikes 11,00, Nõmme—
Väike 11,51. Segarong nr. 26 Väikes
17,40, Nõmme—V. 18,39. Segarong nr. 28
Väikes 20,50, Nõmme—V. 21,50—21,58,
Tallinn—Väikes 22,35.

Temu leep

on valmistatud Haapsalu termistadust ja
hõlvadab kõik plekid — lakk, õli, templi-
määrdeõli, rasvapekid. Puhastab metall-
nõusid, maame, linoleumi j. n. e.

Kõik fort meist on hea näenud ravimise-
le.

„Tallinna Teataja“

on ainuke õiglane ma anduspoliitika
arvustaja!

Tegev toimetaja: Toivo M. Seino.
Vastutav toimetaja: M. Siimann.
Väljaandja: Kirjastusühitus „Ulu“.

Ülekolimisi maale

on võimalik meie autodel toimetada.

Vilunud tööliste abi käepärast.

FIRMA OSCAR STUDE

tel. 7-05.

Suur Brokusmägi 14.

P. Tikenberg

Vorstitööstus

Liivalaia 25
kõnetraat (20)2-59

kõrges headuses vorsti ja liha saadused.

Villaseid

kleidi,

kostüümi,

mantli ning

ülrikonna

riideid

Markisett,

Bembergsiid,

villane ja puu-

villane mussliin

ja teised hooaja artiklid
suures valikus ja õige
mõõdukate hindadega
soovitab

Soome

riidekauplus
Estonia all 13.

Hooajaks

tõige odavamini ostate kõigi

telli

hauariste, ristiplaate,

ristikive, hauakaste

S.-pinke ja kõiki muid

hauakaunistusi

J. Meldorff puufärgidist.

Tallinnas, M. Tartu mnt. 1.

Telefon 34-99.

Rootsi tsingitud

KATUSEPLEKK

kaitsemärgiga

on ikka püsiva väärtusega ja karanteerib
Teile kõige vastupidavama katuse.

Yabrika lade: **A-S. Vennad Kimberg**
Tallinn, Rüütli 4.

Shokolaadi-, kompveki- ja biskviiditehas

R. KLAUSSON

Tallinn, Jahu tän. 5, kõnetr. (2)19-05.

Kõrges headuses

shokolaadi biskviiti
kompvekke pränikuid jne.

Jätkemüüjatele parim sisseostukoht.

Reisijaile hästituntud esimeseklassi

reisijate aurik „SUOMI”

algas korrapäraste reisudega

Tallinn — Helsingi

vahel järgmise sõidukava järgi:

Väljasõit Tallinnast:

igal teisipäeval
„ neljapäeval
„ laupäeval

Väljasõit Helsingist:

igal esmaspäeval
„ kesknädalal
„ reedel

Peale selle suvekuil

igal esmaspäeval kell 3 homm. || igal esmaspäeval kell 7 õhtul.

Lähemaid teateid annab ja pileteid müüb

A.-S. Tallinna Laevaühisus

S. Karja 18. Tel. 426-90 (4 liini).

Telliskivi ja keraamika tehased

B. PRUUBERG

TALLINN, TELLISKIVI 5, KONESTR. 223-27.

Õhufiltsiivsete kvaliteetide ja hindadega tulekindlaid ehitus-telliskive, liht- ja flauur- (valged ja mitmevär-
vilised) ahjupottid. Ehitusmaterjale jne. Ahjude ja pliitade metallist mahutite hindadega. Lute ahjude
ja pliitade tööd. Tööd valmistatakse täieliku vastutusega ainult tollunud tööliste poolt. Hindad ja
maksutingimused igale masinavõtjale. Tallinnas meie tehaste ainulaadse ringhju ja fuutvatusturide
fiskeleade tõttu meie tööstus-saaduste headus ja hinnad tõestatakse.

Tellimiste peale tauba kohaletoomine kiire ja korralik.

Vorstitööstus M. Treikelder

Viimsi tän. 23, kõnestr. 302-57.

Igasugused kõrgeväärtuslised vorsti- ja lihasaadused.
Möödukad hinnad.

Kauba kohaletoomine kiire ja korralik.

Kummitemplite ja graveerimistööstus

„Perfekt”

(omanik BLAUFELDT)

Tallinn, Nunne 8.

Kõnestr. (2) 20-16.

Igasuguste kummist ja metallist pitsatite valmistamine asutus-
tele, ärile jne.

Numeraatrite parandamine.

Tellimised täidetakse kiirelt, 100 korralik.

Limonaaditööstus „TERVIS”

Erne tän. 14, kõnestr. (2) 23-77.

Limonaadi, seltersi, sidronisoodat jne.

Väljasõitvatele
seltsidele eriti

kapakalia.

Kõik joogid valmistatakse

prov. Ernst Jürgensi juhatusel.

Kaalude tööstus

Firma A. KASK & Ko.

Suur Tartu m. 61-e. Kõnestr. 306-82.

Soovitame kõiksugu omatööstuse

kaalusid ja vihte

Hinnad väljaspool võistlust.

Tallinna Põllumajanduse Näitus

Algab tänavu:

20. juunil kell 3 p.

lõpeb:

25. juunil kell 12 p.

Näitusel kõik põllumajanduse,
tööstuse ja käsitöö
osakonnad.

Esikohal põllutööriistad ja masinad.

Näitus on: kõige huvitavam
õppereisi koht põllu-
mehele.

Kõige meeldivam väljasõidu
koht linlasele.

Ülesandmine kestab veel ainult paar päeva.

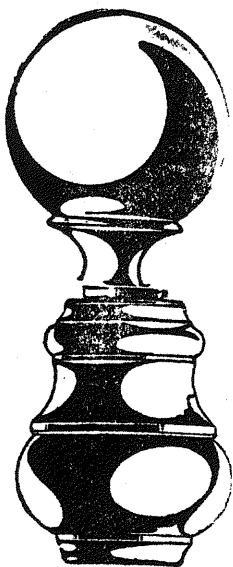
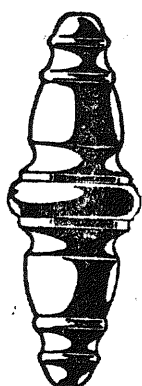
Näitusebüroo: Tallinn, Õllepruuli 1.

Esimene Eestis. Vasekauplus

A. Kristianson

„Kalevi” kaubahoones

Tel. 309-58. Veneturg 2.

Laos alati saadaval

inglistina

Lamb & Flag,

vask-, allumiinium-, tsink- ja
poolahõbeplekki, vasktorusid,
vasklatte, vasktraati, vask
kardina stangesid ja

nikkel voodiosasid

**Juhuslikult
müüa**

mehe panamakaabu,
jalutuskepid ja muud
asjad. Näha pühapäeval
klates. S. Tatari 29, f. 1.

„Tallinna Teataja”

tellimisi võtavad vastu kõik
postiasutised.

Kohvik-võõrastemaja „Astoria”

Harju tänav 19.

Kõnestr. 213-10.

Mugavaim kohvik. Igapäev muusika kella 3—5-ni ja 8—12-ni.

Maitvad hommiku-, lõuna- ja õhtusöögid.

OLLEBAAR

Oma kondiitritööstus, igasuguste tellimiste kiire ja täpne täitmine.

Mugavad ja puhtad numbritoad reisijatele.

Tartu õllefabriku „LIVONIA” keedetud môdu

eriliselt

hea maitsega

hinnaga 2 kr. kast (20 pudelit).

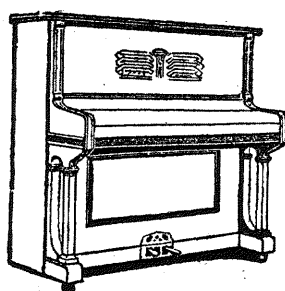
Kauba kohale toomine kiire ja korralik.

Esitus ja ladu:

Mineraalvete tööstus „VELLAMO”

Heeringa 21.

Kõnestr. 310-30.

Heakõlalised ja
vastupidavad **pianiinod**

Võrdsed maailmakuulsate meistriteostega.

Täielik vastutus.

Vabriku hinnad.

Soodsad maksutingimused.

Igasugused spetsiaal klaverite parandused.

Klaveritööstus Karl Saar

Tallinn, Liivalaia 32.

Kõnestr. (20) 7-98.